

Dokument slouží pouze jako příklad, informace v něm nejsou definitivní.

Charakteristika hlavních skupin druhů dokumentů Národního repozitáře ČR

297 mm

Obsah

Úvod k manuálu a jak s ním pracovat	4
Vlastní charakteristika druhů dokumentů sbíraných Národním repozitářem ČR	5
• Monografická díla (<i>Monographic works</i>).....	5
○ Kniha (<i>Book</i>)	5
○ Kapitola v monografii (<i>Book chapter</i>)	5
• Články a recenze (<i>Articles and Reviews</i>)	6
○ Článek (<i>Article</i>).....	6
○ Recenze (<i>Review</i>).....	7
• Konferenční materiály (<i>Conference materials</i>).....	7
○ Sborník (<i>Proceedings</i>).....	7
○ Příspěvek z konference (<i>Paper</i>).....	8
○ Poster (<i>Poster</i>)	8
○ Program (<i>Programme</i>)	9
• Vysokoškolské kvalifikační práce (<i>Theses or ETDs</i>)	10
○ Bakalářská práce (<i>Bachelor thesis</i>)	10
○ Diplomová práce (<i>Master thesis</i>)	10
○ Rigorózní práce (<i>Rigorous thesis</i>)	11
○ Disertační práce (<i>Doctoral thesis</i>)	11
○ Habilitační práce (<i>Post-doctoral thesis</i>)	12
• Metodiky a postupy (<i>Methodologies and procedures</i>)	13
○ Certifikovaná metodika (<i>Certified methodology</i>)	13
○ Metodika bez certifikace (<i>Methodology without certification</i>)	13
○ Památkový postup (<i>Preservation procedure</i>)	13
○ Léčebný postup (<i>Treatment procedures</i>)	14
• Zprávy (<i>Reports</i>)	14
○ Výroční zpráva (<i>Annual report</i>)	14
○ Výzkumná zpráva (<i>Research report</i>)	15
○ Projektová zpráva (<i>Project report</i>)	15
○ Statistická zpráva a zpráva o stavu (<i>Statistical report and status report</i>)	16
○ Restaurátorská zpráva (<i>Conservation report</i>)	16
○ Terénní zpráva (<i>Field report</i>)	16
○ Cestovní zpráva (<i>Business trip report</i>)	17

○ Tisková zpráva (<i>Press release</i>)	17
• Ostatní specializované zdroje (<i>Other specialized materials</i>)	17
○ Analýza a studie (<i>Analysis and Study</i>)	17
○ Firemní tisk (<i>Trade literature</i>)	18
○ Specializovaná mapa (<i>Specialized map</i>)	18
○ Edukativní materiály (<i>Educational material</i>)	19
○ Katalog výstavy a průvodce expozicí (<i>Exhibition catalogues and guides</i>)	19
Použité zdroje	21

Úvod k manuálu a jak s ním pracovat

Následující charakteristika nebyla primárně vytvořena jako soubor obecně platných definic jednotlivých typů dokumentů, nýbrž vznikla pro potřeby zařazování dokumentů a jejich záznamů do typologie Národního repozitáře. Tento hlavní cíl práce se tedy může odrážet i v charakteru některých definic.

Při sestavování tohoto dokumentu se vycházelo zejména z České terminologické databáze knihovnictví a informační vědy (TDKIV)¹, definic druhů dokumentů evidovaných v Rejstříku informací o výsledcích (RIV)² a posledních doporučení OpenAIRE (v. 4 pro repozitáře a v. 1.1.1 pro CRIS), které vychází zejména z řízeného slovníku pro typy zdrojů ve verzi 2.0³ vypracovaného asociací COAR. Kompletní seznam použitých zdrojů se nachází na konci tohoto dokumentu.

Každý typ dokumentu obsahuje vlastní definici a odkazy na další případné příbuzné typy dokumentů, které mohou být zařazeny do stejné kategorie / pod stejný typ dokumentu. Dále zde naleznete mapování na typy dokumentů podle RIV (IS VaVal) a OpenAIRE (tj. COAR v2.0), pokud takové spojení existuje. Poslední položkou je nápověda, jak rozlišit, zda se jedná či nejedná o dokument, který lze podle jeho povahy označit za šedou literaturu (ŠL)⁴. Pokud typ dokumentu v obecném měřítku spadá do šedé literatury, pak bude vedle označení typu dokumentu umístěné logo Národního úložiště šedé literatury (NUŠL).

Mapování na typologii RIV a zejména podmínky pro uznání konkrétního výsledku jsou pouze orientační a slouží jako nasměrování pro vkladatele. Doporučujeme při výběru výsledků pro odevzdání do RIV přečíst si kompletní podmínky (viz Definice druhů výsledků²). Zrovna tak zařazení typu dokumentu do šedé literatury je generalizující a orientační, v případě nejistoty doporučujeme konzultaci s kontaktními osobami⁵ Národního repozitáře.

¹ TDKIV dostupná z <https://www.nkp.cz/katalogy-a-db/dalsi-databaze-nk-cr/ceska-terminologicka-db-kiv-ktdu>

² Definice druhů výsledků RIV dostupné z https://www.rvvi.cz/dokumenty/definice_druhu_vysledku.pdf

³ Controlled Vocabulary for Resource Type Genres (Version 2.0) dostupný z http://vocabularies.coar-repositories.org/documentation/resource_types/

⁴ Definice šedé literatury dostupná z <https://nysl.techlib.cz/cs/seda-literatura/definice-sede-literatury>

⁵ www.narodni-repozitar.cz/kontakty (web je zatím v přípravě)

Vlastní charakteristika druhů dokumentů sbíraných Národním repozitářem ČR

• Monografická díla (*Monographic works*)

○ Kniha (*Book*)

- definice: Je neseriálová publikace, která systematicky, všestranně a podrobně pojednává o jednom, zpravidla úzce vymezeném tématu.
- příbuzné typy: Do této kategorie lze zařadit kromě klasických monografických publikací i tematický sborník⁶ a kolektivní monografie⁷. Dále sem patří publikované verze závěrečných vysokoškolských kvalifikačních prací (VŠKP), které je pak vhodné provázat s onou prací (ve formě rukopisu).
- odpovídající typy v RIV a OpenAIRE:
 - RIV - výsledek typu B - odborná kniha; podmínky pro zařazení: min. rozsah 50 str. vlastního textu, recenzovaná, souhrn (abstrakt, anotace) min. v 1 světovém jazyce, jasně popsaná metodologie, opatřena mezinárodními identifikátory; spadají i publikované VŠKP, které nejsou kompilátem článků typu J; kritický katalog výstavy vkládejte mezi ostatní katalogy výstav a průvodce expozicí.
 - OpenAIRE - Book⁸
- kdy je/není šedá literatura: Je ŠL pouze výjimečně v případech, kdy byla pouze zveřejněna elektronicky nebo vyšla nekomerčně nízkým nákladem, není určena k prodeji, a tedy není dostupná na běžném trhu, není zaindexována ve Scopus ani Web of Science. Může obsahovat ISBN a jiné mezinárodní identifikátory. Zpravidla nebývá recenzovaná.

○ Kapitola v monografii (*Book chapter*)

- definice: Očíslovaný nebo pojmenovaný oddíl dokumentu, který je zpravidla samostatný, ale souvisí s částmi, které předcházejí nebo jej následují.
- příbuzné typy: příspěvek/kapitola v tematickém sborníku
- odpovídající typy v RIV a OpenAIRE:

⁶ Definice tematického sborníku podle NUŠL dostupná na konci 5. str.

https://invenio.nusl.cz/record/200917/files/idr-958_1.pdf#page=5

⁷ Definice kolektivní monografie dostupná v TDKIV

https://aleph.nkp.cz/F/?func=direct&doc_number=000014657&local_base=KTD

⁸ Definice knihy podle COAR [http://vocabularies.coar-](http://vocabularies.coar-repositories.org/documentation/resource_types/#http://purl.org/coar/resource_type/c_2f33)

[repositories.org/documentation/resource_types/#http://purl.org/coar/resource_type/c_2f33](http://purl.org/coar/resource_type/c_2f33)

- RIV - výsledek typu C – kapitola resp. kapitoly v odborné knize; musí být součástí odborné knihy (typ B) podle definice RIV; Pokud se do RIV vykazuje celá kniha, tak jednotlivé kapitoly nikoliv, ale do NR ČR je možné nahrát jak celou knihu, tak její kapitoly, což je vhodné zejména u kolektivních monografií, jelikož se zvyšuje šance jednotlivých kapitol na jejich dohledání.
- OpenAIRE - book part⁹
- kdy je/není šedá literatura: Kapitulu lze označit za šedou literaturu, pouze pokud byla vydána jako součást takové knihy, viz sekce „kdy je/není monografie ŠL“.

• Články a recenze (*Articles and Reviews*)

○ Článek (*Article*)

- definice: Text odborné, publicistické nebo literární povahy, obsahově a formálně relativně uzavřený, publikovaný obvykle v periodické publikaci (př. v novinách nebo časopise).
- příbuzné typy: Sborník sice může vycházet též periodicky, ale do této kategorie nepatří jeho části (příspěvky), pokud se nejedná o upravené konferenční příspěvky, které vyšly v recenzovaném časopise (často jako speciální číslo). Pak má konferenční příspěvek vlastní záznam a výrazně odlišná verze v časopise svůj, tj. jedná se o dva výsledky, mezi nimiž existuje vazba a měly by být tudíž v metadatech propojeny. RIV do této kategorie neřadí denní tisk nebo populárně naučná periodika, avšak do NR ČR mohou být tyto typy článků v rámci této kategorie uloženy.
- odpovídající typy v RIV a OpenAIRE:
 - RIV - recenzovaný odborný článek (typ Jimp, Jsc, Jost) s výjimkou Review a Letter podle Web of Science (WoS) a Scopus. Ty NR ČR řadí do typu Recenze. RIV na rozdíl od NR ČR vyžaduje pro zařazení do této kategorie, aby periodikum, v kterém je článek uveřejněný, mělo (e-)ISSN, bylo recenzované a ideálně indexované databázemi WoS a Scopus. Recenzované příspěvky ve sbornících, které jsou evidovány ve WoS a Scopus, do této kategorie nepatří, ale do výsledků druhu D.
 - OpenAIRE - journal article, preprint

⁹ Definice kapitoly podle COAR http://vocabularies.coar-repositories.org/documentation/resource_types/#http://purl.org/coar/resource_type/c_3248

- kdy je/není šedá literatura: Články je možné ukládat ve třech verzích – preprint¹⁰, postprint¹¹ a vydavatelská verze. První dvě lze označit za ŠL. Dále je článek šedou literaturou, pokud nikdy nebyl předán k vydání, či byl odmítnut redakcí a nebyl publikován jinou formou.

- **Recenze (Review)**

- definice: Kritická analýza jednoho nebo několika dokumentů, umělecké performance nebo výstavy. V závislosti na hloubce, příp. šíři svého zpracování může získat samostatný vědecký význam.
- odpovídající typy v RIV a OpenAIRE:
 - RIV – výsledky, které jsou v databázích WoS a Scopus označeny jako Review nebo Letter (v RIV součást kategorie recenzovaný odborný článek – typ Jimp, Jsc).
 - OAIRE – book review a review article; ve vkládacím formuláři je možnost tyto typy od sebe odlišit v sekci o propojeném zdroji.
- kdy je/není šedá literatura: Recenze, které nebyly nikdy publikovány tradičním způsobem (součást monografie, periodik nebo jiné oficiálně vydané publikace) nebo byly zveřejněny pouze na webech, blogu nebo sociálních sítích, lze označit za ŠL.

- **Konferenční materiály (Conference materials)**

jsou dokumenty vznikající v souvislosti s konáním konferencí, seminářů a podobných odborných vědeckých akcí.

- **Sborník (Proceedings)**

- definice: Je dokument obsahující soubor příspěvků z konference, semináře nebo sympozia. Může obsahovat rovněž zápis diskuse vyvolané přednáškami a na ně navazujících výměn názorů. Může být koncipován jako publikace jednorázová nebo seriálová.
- příbuzné typy: Pozor na záměnu s tematickým sborníkem, který se neváže k žádné konferenci. Tematické sborníky jsou zařazeny mezi monografie.
- odpovídající typy v RIV a OpenAIRE:

¹⁰ Definice preprintu podle FaBiO, the FRBR-aligned Bibliographic Ontology
<https://sparontologies.github.io/fabio/current/fabio.html#d4e4866>

¹¹ Definice postprintu podle FaBiO, the FRBR-aligned Bibliographic Ontology
<https://sparontologies.github.io/fabio/current/fabio.html#d4e4853>

- RIV – do RIV nelze vykazovat celé sborníky, ale pouze jednotlivé příspěvky. Do NR lze ukládat jak sborník jako celek, tak jednotlivé příspěvky.
- OpenAIRE – obecně lze všechny konferenční výstupy zahrnout do conference object, sborník však lze označit i přímo jako conference proceedings
- kdy je/není šedá literatura: Sborník spadá do šedé literatury, pokud neprošel tradičním vydavatelským procesem, nebyl vydán ve větším nákladu a není komerčně dostupný. Sborník, který je přímo vydán v recenzovaném časopise jako speciální číslo bez jakýchkoliv úprav, není šedá literatura.
- **Příspěvek z konference (Paper)**
 - definice: Je prezentace nebo plný text příspěvku v souladu s tématem oficiálně předneseným na konferenci a je určený k publikaci v konferenčním sborníku. Může se jednat rovněž o videozáznam přednášky.
 - příbuzné typy: Spadají sem jak plné texty příspěvků (paper), tak k nim přidružené prezentace, které byly odprezentovány na konferenci, a zároveň i videozáznamy pořízené pořadatelem během konference.
 - odpovídající typy v RIV a OpenAIRE:
 - RIV - výsledky typu D – stať ve sborníku, která je evidována ve WoS nebo Scopus, má přidělené ISBN nebo ISSN nebo je vydána jako článek ve zvláštním čísle časopisu, který je rovněž evidovaný ve WoS nebo Scopus, a musí splňovat minimální rozsah 2 strany čistého textu
 - OpenAIRE - obecně lze všechny konferenční výstupy zahrnout do conference object. OpenAIRE umožňuje další členění na příspěvek, který je vydán také ve sborníku, anebo mimo sborník (tj. sborník z konference vůbec neexistuje). NR ČR mezi nimi rozlišovat nebude a bude je mapovat obecně na conference object.
 - kdy je/není šedá literatura: Příspěvek je šedá literatura, pokud nebyl publikovaný v časopise nebo sborníku dostupných komerčně. Pokud je příspěvek přepracován a jeho přepracovaná verze vyjde v časopise, z hlediska repozitáře se jedná o dvě samostatná díla – šedý příspěvek a recenzovaný článek.
- **Poster (Poster)**

 - definice: Je velký, zpravidla jednolistový výtvarně zpracovaný grafický dokument s tiskem po jedné straně (někdy s volným místem pro doplnění

informace), informačního, reklamního nebo ideologicky apelativního charakteru, určený k prezentaci na veřejném místě. Posterem v kategorii konferenční materiály se myslí postery prezentované na konferenci, semináři nebo sympoziu.

- příbuzné typy: Pro propagaci určené podobné výstupy je určena kategorie Leták v části Ostatní specializované zdroje.
- odpovídající typy v RIV a OpenAIRE:
 - RIV tyto výstupy neeviduje.
 - OpenAIRE – Obecně lze všechny konferenční výstupy zahrnout do conference object. OpenAIRE umožňuje další členění na poster, který je vydán také ve sborníku, anebo mimo sborník (tj. sborník z konference vůbec neexistuje). NR ČR mezi nimi rozlišovat nebude a bude je mapovat obecně na conference object.
- kdy je/není šedá literatura: Poster je vždy ŠL.

○ **Program (Programme)**

- definice: Je informace o časovém harmonogramu akce (konference, semináře, symposia), příp. jednotlivých příspěvcích na akci.
- příbuzné typy: Programy z jiných akcí, které nemají vědeckou povahu, patří do sekce letáky nebo případně firemní tisk.
- odpovídající typy v RIV a OpenAIRE:
 - RIV tyto výstupy neeviduje.
 - OpenAIRE – Obecně lze všechny konferenční výstupy zahrnout do conference object. Programy vůbec mezi ostatními konferenčními objekty neodděluje.
- kdy je/není šedá literatura: Vždy je.

- **Vysokoškolské kvalifikační práce** (*Theses or ETDs*)

jsou dokumenty, které jsou výsledkem studia jednotlivých studijních programů a oborů vysokých škol a vedou k získání vědecké hodnosti či jiné odborné kvalifikace vyššího stupně.

- **Bakalářská práce** (*Bachelor thesis*)

- definice: Je dokument vyžadovaný ke státní závěrečné zkoušce na vysoké škole k dokončení prvního stupně vysokoškolského vzdělání. Obsahuje popis a výsledky samostatné odborné práce na předem zadané téma. Její předložení a obhájení je součástí řízení pro přiznání akademického titulu bakalář (Bc., BcA.).
- příbuzné typy: Pokud byla závěrečná práce publikována nebo se skládá z jinde publikovaných částí (články autora na určité téma), tak se jedná o samostatná díla a pro každé by měl existovat samostatný záznam s odkazem na ten druhý.
- odpovídající typy v RIV a OpenAIRE:
 - RIV - v definicích RIV se tento typ vůbec nezmiňuje
 - OpenAIRE - bachelor thesis
- kdy je/není šedá literatura: Vždy je, ale její publikované verze nebo části nikoliv.

- **Diplomová práce** (*Master thesis*)

- definice: Je dokument vyžadovaný ke státní závěrečné zkoušce na vysoké škole k dokončení druhého stupně vysokoškolského vzdělání. Obsahuje popis a výsledky samostatné odborné práce na předem zadané téma. Její předložení a obhájení je součástí řízení pro přiznání akademického titulu (Mgr., Ing., MgA.).
- příbuzné typy: Pokud byla závěrečná práce publikována nebo se skládá z jinde publikovaných částí (články autora na určité téma), tak se jedná o samostatná díla a pro každé by měl existovat samostatný záznam s odkazem na ten druhý.
- odpovídající typy v RIV a OpenAIRE:
 - RIV - Publikované diplomové práce splňující parametry odborné knihy, které nejsou založeny na pracích druhu Jimp, JSC, JOST (článek), RIV umožňuje vykázat jako odbornou knihu (typ B), ale pro

repozitář je publikovan verze další dílo, které by mělo mít vlastní záznam.

- OpenAIRE - master thesis
- kdy je/není šedá literatura: Vždy je, ale její publikované verze nebo části nikoliv.

- **Rigorózní práce** (*Rigorous thesis, příp. Advanced master thesis*)

- **definice:** Prokazuje schopnost samostatné činnosti v oblasti výzkumu a vývoje nebo k samostatné tvůrčí činnosti. Rigorózní práce, resp. její tvorba a následná obhajoba, je součástí tzv. státní rigorózní zkoušky, kterou musí student složit, aby mu mohl být udělen tzv. malý doktorát. Jmenovitě se může jednat o tituly například JUDr., PhDr., RNDr., ThDr. nebo ThLic. Často vychází či navazuje na úspěšně obhájenou a dobře hodnocenou diplomovou práci s tím, že je kladen důraz na práci se zahraniční literaturou a také se očekává od autora rigorózní práce kvalitnější výzkumné šetření. Rigorózní práce je v podstatě mezistupeň mezi pregraduálním a postgraduálním stupněm vysokoškolského studia.
- **příbuzné typy:** Pokud byla závěrečná práce publikována nebo se skládá z jinde publikovaných částí (články autora na určité téma), tak se jedná o samostatná díla a pro každé by měl existovat samostatný záznam s odkazem na ten druhý.
- **Odpovídající typy v RIV a OpenAIRE:**
 - RIV - v definicích RIV se tento typ vůbec nezmiňuje
 - OpenAIRE - ve světě není tento typ příliš rozšířený, proto je nutné mapovat na obecné označení thesis
- **kdy je/není šedá literatura:** Vždy je, ale její publikované verze nebo části nikoliv.

- **Disertační práce** (*Doctoral thesis, příp. Dissertation*)

- definice: Je dokument, jenž prezentuje autorův výzkum a jeho výsledky a je autorem předkládán k řízení pro získání vědecké hodnosti či jiné odborné kvalifikace vyššího stupně.
- příbuzné typy: Pokud byla závěrečná práce publikována nebo se skládá z jině publikovaných částí (články autora na určité téma), tak se jedná o samostatná díla a pro každé by měl existovat samostatný záznam s odkazem na ten druhý.
- odpovídající typy v RIV a OpenAIRE:

- RIV - Publikované doktorské/disertační práce splňující parametry odborné knihy, které nejsou založeny na pracích druhu Jimp, JSC, JOST (článek), umožňuje vykázat jako odbornou knihu (typ B), ale pro repozitář je publikovaná verze další dílo, které by mělo mít vlastní záznam.
- OpenAIRE - doctoral thesis
- kdy je/není šedá literatura: Vždy je, ale její publikované verze nebo části nikoliv.

○ **Habilitační práce** (*Post-doctoral thesis, příp. Habilitation thesis*)

- definice: Je původní vědecká práce, za niž nebyla získaná žádná jiná akademická nebo vědecká hodnost. Je podmínkou k získání vědecko-pedagogického titulu docent.
- příbuzné typy: Pokud byla závěrečná práce publikována nebo se skládá z jinde publikovaných částí (články autora na určité téma), tak se jedná o samostatná díla a pro každé by měl existovat samostatný záznam s odkazem na ten druhý.
- odpovídající typy v RIV a OpenAIRE:
 - RIV - Publikované habilitační práce splňující parametry odborné knihy, které nejsou založeny na pracích druhu Jimp, JSC, JOST (článek) umožňuje vykázat jako odbornou knihu (typ B), ale pro repozitář publikovaná verze další dílo, které by mělo mít vlastní záznam.
 - OpenAIRE - ve světě není tento typ příliš rozšířený, proto je nutné mapovat na obecné označení thesis.
- kdy je/není šedá literatura: Vždy je, ale její publikované verze nebo části nikoliv.

• **Metodiky a postupy** (*Methodologies and procedures*)

○ **Certifikovaná metodika** (*Certified methodology*)

- definice: Za certifikovanou metodiku jsou považovány dokumenty, jejichž obsahem jsou původní výsledky výzkumu a vývoje realizované autorem (týmem), který metodiku zpracoval. Certifikovaná metodika je souhrnem doporučených praktik a postupů, které jsou opakovatelné a při jejím dodržení přinesou průkazné výsledky. Taková metodika byla schválená certifikačním (akreditačním) orgánem a doporučena k využití v praxi. Certifikovanou metodikou pro účely Národního repozitáře se rozumí i metodiky schválené a akreditované.
- příbuzné typy: Tento typ je v přesné shodě s výsledkem metodika (typ N) podle RIV. Typy dokumentů jako jsou metodiky bez certifikace, návody, doporučené postupy apod., by měly být zařazeny do metodik bez certifikace.
- odpovídající typy v RIV a OpenAIRE:
 - RIV - odpovídá přesně typu metodika (NmetS, NmetC, NmetA)
 - OpenAIRE - workflow
- kdy je/není šedá literatura: Vždy je.

○ **Metodika bez certifikace** (*Methodology without certification*)

- definice: Je dokument, který popisuje obecně pracovní postup (metodu, návod), ale nebyl schválen certifikačním orgánem na rozdíl od certifikovaných metodik.
- příbuzné typy: Léčebné a památkové postupy jsou vyčleněny zvlášť, stejně tak certifikované metodiky, všechny ostatní postupy a metodiky spadají do této kategorie.
- odpovídající typy v RIV a OpenAIRE:
 - RIV - žádné
 - OpenAIRE - workflow
- kdy je/není šedá literatura: Vždy je, pokud nebyla zvlášť publikovaná jako článek či monografie.

○ **Památkový postup** (*Preservation procedure, příp. Conservation procedure*)

- definice: Je ověřený soubor činností nebo materiálů a technologií, které vedou k záchraně, zachování nebo zhodnocení objektu kulturního dědictví. Zahrnuje popis problému, zjištění příčin zhoršování stavu nebo ohrožení

existence objektu kulturního dědictví a na základě těchto poznatků stanoví sanační metody.

- odpovídající typy v RIV a OpenAIRE:
 - RIV - odpovídá přesně typu památkový postup Npam
 - OpenAIRE - workflow
- kdy je/není šedá literatura: Vždy je.

○ Léčebný postup (*Treatment procedures*)

- definice: Je dokument, kterým je v humánní nebo veterinární medicíně ověřený komplex činností podložený klinickým testováním zahrnující popis onemocnění, zjištění příčin vzniku onemocnění a na základě těchto poznatků je stanovena léčebná metoda, která vede k obnovení fyziologické rovnováhy organismu.
- odpovídající typy v RIV a OpenAIRE:
 - RIV - odpovídá přesně typu léčebný postup (Nlec)
 - OpenAIRE - workflow
- kdy je/není šedá literatura: Vždy je.

• Zprávy (*Reports*)

Obsahují nové, souhrnné či cílené jednorázové informace o projektech, výzkumných záměrech, nebo činnostech institucí.

○ Výroční zpráva (*Annual report*)

- definice: Je oficiální dokument instituce, jehož vyhotovení ustanovuje Zákon č. 563/1991 Sb. v §21. Účelem výroční zprávy je uceleně, vyváženě a komplexně informovat o vývoji, výkonnosti, činnosti a stávajícím hospodářském postavení instituce, většinou formou brožury obsahující zákonem dané finanční údaje a další důležité informace. Výroční zpráva obsahuje též účetní závěrku a zprávu auditora.
- příbuzné typy: zpráva o činnosti instituce za určitý rok, ročenka instituce za určitý rok
- odpovídající typy v RIV a OpenAIRE:
 - RIV - žádné
 - OpenAIRE - other type of report
- kdy je/není šedá literatura: Vždy je.

○ **Výzkumná zpráva** (*Research report*)

- definice: Je dokument, který souvisí s přípravou, realizací a hodnocením určitého vědeckého výzkumu a který obsahuje rozbor i charakteristiku průběhu a výsledků řešení daného výzkumného úkolu.
- příbuzné typy: Lze sem zařadit i technické zprávy¹² či vědecko-technické zprávy¹³ (starší označení).
- odpovídající typy v RIV a OpenAIRE:
 - RIV - může odpovídat souhrnné výzkumné zprávě (typ Vsouhrn)
 - OpenAIRE - research report
- kdy je/není šedá literatura: Vždy je, pokud neprošla tradičním vydavatelským procesem a není dostupná komerčně a ve velkém nákladu.

○ **Projektová zpráva** (*Project report*)

- definice: Je zpráva uvádějící údaje o řešení, průběhu a dílčích nebo konečných výsledcích projektu. Zpráva se zpravidla skládá ze dvou částí. První částí je popis průběhu řešení projektu a popis dosažených výsledků, druhou částí pak je popis vyúčtování projektu. Tzn., tuto kategorii tvoří jak průběžné, tak závěrečné zprávy z projektu.
- příbuzné typy: Lze sem zařadit i grantové zprávy¹⁴.
- odpovídající typy v RIV a OpenAIRE:
 - RIV - žádné
 - OpenAIRE - report to funding agency
- kdy je/není šedá literatura: Vždy je, pokud neprošla tradičním vydavatelským procesem a není dostupná komerčně a ve velkém nákladu.

297 mm

¹² Definice technické zprávy podle TDKIV dostupná z https://aleph.nkp.cz/F/?func=direct&doc_number=000001057&local_base=KTD

¹³ Definice vědecko-technické zprávy podle TDKIV dostupná z https://aleph.nkp.cz/F/?func=direct&doc_number=000001068&local_base=KTD

¹⁴ Definice grantové zprávy podle NUŠL dostupná v polovině 4. str. https://invenio.nusl.cz/record/200917/files/idr-958_1.pdf#page=4

○ **Statistická zpráva a zpráva o stavu** (*Statistical report and status report*)

- definice: **Statistická zpráva** je zpráva obsahující shromážděné, analyzované a zpracované informace, které kvantitativně charakterizují zákonitosti jevů ve spojitosti s jejich kvalitativním obsahem.
- definice: **Zpráva o stavu** je dokument shrnující informace o situaci organizace nebo řešení aktuálních problémů (např. zprávy o bankovním dohledu, zprávy o stavu vývoje globální ekonomiky, zprávy o stavu životního prostředí apod.)
- odpovídající typy v RIV a OpenAIRE:
 - RIV - žádné
 - OpenAIRE - other type of report
- kdy je/není šedá literatura: Vždy je.

○ **Restaurátorská zpráva** (*Conservation report*)

- definice: Je závěrečná podrobná zpráva o restaurátorském zásahu, která by měla podle vyhlášky č. 66/1988 Sb. §10 (4) obsahovat komplexní vyhodnocení průzkumných a výzkumných prací, dokumentaci provedeného restaurování, popis použitých technických a technologických postupů, popis použitých materiálů, nová zjištění o kulturní památce a pokyny pro další ochranný režim, fotodokumentaci jednotlivých fází restaurování a výsledného stavu, další dokumentaci podle povahy věci, předávací protokol a vyčíslení nákladů restaurování.
- odpovídající typy v RIV a OpenAIRE:
 - RIV - žádné
 - OpenAIRE - other type of report
- kdy je/není šedá literatura: Vždy je.

○ **Terénní zpráva** (*Field report*)

- definice: Přináší poznatky získané pozorováním, studiem a zkoumáním konkrétních jevů (míst, lidí, akcí, apod.) v terénu a zakládá se právě na datech získaných v terénu. Tyto zprávy vznikají například v oblastech archeologie, geologie, geografie, sociální práce, antropologie, gerontologie, trestního soudnictví, vzdělávání, práva. Struktura a obsah terénní zprávy se mohou lišit v závislosti na oboru, v kterém vznikla.
- příbuzné typy: zpráva z průzkumu
- odpovídající typy v RIV a OpenAIRE:

- RIV - žádné
- OpenAIRE - other type of report
- kdy je/není šedá literatura: Vždy je.

○ **Cestovní zpráva** (*Business trip report*)

- definice: Je zpráva ze služební cesty zaměstnance o průběhu navštívené akce (konference, semináře apod.), případně informace o průběhu jednání, která se uskutečnila během pracovní cesty.
- odpovídající typy v RIV a OpenAIRE:
 - RIV - žádné
 - OpenAIRE - other type of report
- kdy je/není šedá literatura: Vždy je.

○ **Tisková zpráva** (*Press release*)

- definice: Je obsáhlejší textové sdělení určené médiím, které vydává obchodní společnost, politická strana či jiná organizace.
- odpovídající typy v RIV a OpenAIRE:
 - RIV - žádné
 - OpenAIRE - other type of report
- kdy je/není šedá literatura: Vždy je.

• **Ostatní specializované zdroje** (*Other specialized materials*)

○ **Analýza a studie** (*Analysis and Study*)

- definice: **Analýza** je proces shromažďování, využívání a vyhodnocování dat / informací za účelem sledování a rozboru konkrétního tématu/potřeby. Dokument shrnující výsledky analýzy se nazývá také analýza. Jedná se tedy o dokumenty, které analyzují určitý problém, případně instituci. Na rozdíl od studie obvykle nepřináší návrh řešení.
- definice: **Studie** je odborné pojednání o konkrétním tématu, přináší informační přehled, hodnocení nebo navrhovaná řešení.
- odpovídající typy v RIV a OpenAIRE:
 - RIV - žádné
 - OpenAIRE - other
- kdy je/není šedá literatura: Vždy je, pokud neprošla tradičním vydavatelským procesem a není dostupná komerčně a ve velkém nákladu.

- **Firemní tisk** (*Trade literature, příp. Commercial prints and catalogues*)
 - Definice: Do této kategorie patří seriálové i neseriálové publikace vydávané jednotlivými (spolupracujícími) institucemi, které obvykle slouží k propagaci instituce a informování veřejnosti o její činnosti, službách a produktech, případně oboru, ve kterém instituce působí. Může se jednat i o informace určené zaměstnancům. Patří sem bulletiny, zpravodaje, newslettery, čtvrtletníky, občasníky, ročenky, katalogy výrobků a služeb, věstníky, brožury a letáky. Součástí této kategorie budou také firemní časopisy (pouze ty, které nevycházejí komerčně). Podmínkou vložení do NR ČR je, že instituce vykonává majetková práva ke všem uveřejněným článkům.
 - Pro jasnější představu uvádíme ještě definice vybraných typů dokumentů, které sem patří.
 - definice: **Věstník** je časopis, v němž se uveřejňují vyhlášky, instrukce, oznámení, pokyny nebo organizační sdělení.
 - definice: **Leták** je tiskovina menšího formátu, o rozsahu maximálně 4 stran, s různým obsahem krátkodobého významu, určená k hromadnému rozšiřování. Do NR ČR doporučujeme zařazovat pouze takové letáky, které obsahují informace minimálně se střednědobou platností, např. letáky o spolupracujících institucích (jejich činnosti).
 - definice: **Brožura** je neperiodický dokument o rozsahu nejméně 5 a nejvíce 48 stranách, nepočítaje obálku. Doporučujeme do NR ČR zařazovat informace s dlouhodobějším přínosem pro uživatele, např. informace o určité instituci a její činnosti.
 - definice: **Firemní katalog** je druh firemní literatury obsahující seznam, popř. popis produktů určité firmy nebo obchodní společnosti.
 - odpovídající typy v RIV a OpenAIRE:
 - RIV - žádné
 - OpenAIRE - other
 - kdy je/není šedá literatura: Vždy je.
- **Specializovaná mapa** (*Specialized map*)
 - definice: Je syntézou kartograficky nebo prostřednictvím geografického informačního systému (GIS) vyjádřených bodových, plošných, prostorových a případně i časových informací (4D) a jejich souvislostí, získaných na podkladě výzkumu určitého území nebo trojrozměrného objektu. Jedná se

o analytickou nebo syntetickou mapu s odborným obsahem, jenž je výsledkem analýzy nebo syntézy prostorových dat kartograficky vizualizovaných. Mapa může být výsledkem pokročilého zpracování datových vrstev v prostředí geografických informačních systémů, musí však vytvářet nová data s novými poznatky.

- odpovídající typy v RIV a OpenAIRE:
 - RIV - odpovídá přesně výsledku specializovaná mapa s odborným obsahem (typ Nmap).
 - OpenAIRE - cartographic material, protože typ map předpokládá pouze dvojrozměrné mapy, ale specializované mapy mohou být i 3D nebo 4D.
- kdy je/není šedá literatura: Vždy je.

○ **Edukativní materiály** (*Educational material*)

- definice: Dokumenty vzdělávacího a informativního charakteru určené k vzdělávání, školení, propagaci a popularizaci vědy bez ohledu na stupeň vzdělání.
- příbuzné typy: skripta, pracovní listy/sešity, sylaby, záznamy přednášek, prezentace z přednášek, a další materiály na podporu e-learningu nebo popularizace vědy
- odpovídající typy v RIV a OpenAIRE:
 - RIV - žádné
 - OpenAIRE - other
- kdy je/není šedá literatura: Vždy jsou, nebyly by pouze, pokud by byly určeny primárně ke komerčnímu prodeji, či v placených kurzech.

○ **Katalog výstavy a průvodce expozicí** (*Exhibition catalogues and guides*)

- definice: **Katalog výstavy** je dokument, který je zveřejněný při příležitosti konání výstavy, jeho součástí jsou informace o tématu výstavy, vystavovaných uměleckých dílech (exponátech) a umělcích, kterých se výstava týká. Do této kategorie nepatří průvodní texty k výstavám, které nejsou součástí uceleného katalogu, ani jiné doprovodné tisky k výstavám. Dokumentuje zaměření a obsah výstavy, může obsahovat informace o autorovi výstavy a vystavených exponátech, včetně fotografií nebo náhledů.
- definice: **Průvodce expozicí** je dokument trvalejšího charakteru týkající se stálé expozice v konkrétní instituci.

- odpovídající typy v RIV a OpenAIRE:
 - RIV - katalog z výstavy, u kterého byl obsah recenzován a má další náležitosti odpovídající odborné knize, je označován jako kritický katalog z výstavy a jako takový může být vykázán do RIV jako odborná kniha (typ B).
 - OpenAIRE - other
- kdy je/není šedá literatura: Vždy jsou, pokud neprošly tradičním vydavatelským procesem a nejsou dostupné komerčně a ve velkém nákladu. Další výjimkou jsou kritické katalogy z výstavy, které mohou být vykázány do RIV jako odborná kniha.

Použité zdroje

COAR (2019). *Controlled Vocabulary for Resource Type Genres (Version 2.0)* [online]. [cit. 2020-08-21]. Dostupné z http://vocabularies.coar-repositories.org/documentation/resource_types/

ČESKO (2003). Vyhláška č. 66/1988 Sb.: Vyhláška ministerstva kultury České socialistické republiky, kterou se provádí zákon České národní rady č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči. In: *Zákony pro lidi* [online]. [cit. 2020-08-21]. Dostupné z <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1988-66>

DVOŘÁK, Jan, BOLLINI, Andrea, RÉMY, Laurent, & SCHIRRWAGEN, Jochen. (2018). *OpenAIRE Guidelines for CRIS Managers 1.1 (Version 1.1.1)* [online]. [cit. 2020-08-28]. Dostupné z: <http://doi.org/10.5281/zenodo.2316420>

INTERNATIONAL WORKING GROUP, 2011. *Grey Literature Typology* [online]. [cit. 2020-08-28]. Dostupné z: <http://www.greynet.org/greysourceindex/gltypology.html>. Definice dostupné z Google Code Archive: https://code.google.com/archive/p/grey-literature-typology/wikis/Vocabulary_of_the_Types_of_Grey_Literature.wiki

MATUŠÍK, Zdeněk (2003). *KTD: Česká terminologická databáze knihovnictví a informační vědy (TDKIV)* [online]. Praha: Národní knihovna ČR [cit. 2020-08-21]. Dostupné z: <https://www.nkp.cz/katalogy-a-db/dalsi-databaze-nk-cr/ceska-terminologicka-db-kiv-ktdu>.

NÁRODNÍTECHNICKÁ KNIHOVNA (2015). *Charakteristika hlavních skupin druhů dokumentů šedé literatury* [online]. [cit. 2020-08-21]. Dostupné z <http://www.nusl.cz/ntk/nusl-200917>

PERONI, S., SHOTTON, D. (2012). FaBiO and CiTO: ontologies for describing bibliographic resources and citations. *Journal of Web Semantics* [online], 17: 33-43. [cit. 2020-08-21] Dostupné z: <https://doi.org/10.1016/j.websem.2012.08.001>. Volný přístup z: <http://speroni.web.cs.unibo.it/publications/peroni-2012-fabio-cito-ontologies.pdf>. Dokumentace dostupná z: <https://sparontologies.github.io/fabio/current/fabio.html>

SCHIRRWAGEN, Jochen, & BAGLIONI, Miriam. (2018). *OpenAIRE Guidelines for institutional and thematic repository managers 4.0 (Version 4.0.0)* [online]. [cit. 2020-08-28]. Dostupné z: <http://doi.org/10.5281/zenodo.1299203>

ÚŘAD VLÁDY ČR (2017). *Definice druhů výsledků: samostatná příloha č. 4 Metodiky hodnocení výzkumných organizací a programů účelové podpory výzkumu, vývoje a inovací schválené usnesením vlády dne 8. února 2017 č. 107* [online]. [cit. 2020-08-21]. Dostupné z https://www.rvvi.cz/dokumenty/definice_druhu_vysledku.pdf